NAM THỨ MƯỜI BA — SỐ THỨ 2452 — MỖI SỐ : 0$02 — NGÀY THỨ NĂM 21 MAI 1925

DEPOT LEGAL INDOCHINE

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Trung Bắc Tân Văn	Trung Bắc Chủ Nhật	Đàn Bà Mới	Phụ Nữ Tân Văn	Hà Nội Báo	Nam Phong	Đông Dương Tạp Chí	Học Báo
Một năm	6$00	6$00	6$30	6$30	6$30	6$00	12$00	
Các lang và Các công-sở	»	»	R.000	8.000	8.000	6.000	12.000	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.20	3.00	6.00	
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	1.50	3.00	
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	0.50	1.00	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN V. LOÃN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Decimpitées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

Une seule insertion	0$30 le cm
Par contrat annuel	
Par centimètre et par insertion	0$15 le c/m
Réclame dans la 1re page	2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales	1$50 le cm

On traite à forfait pour les contrats importants

Ai có chí công danh nên biết

Ở đời hai chữ công-danh có thế-lực rất là mạnh, ai cũng phải ham, cũng phải thích mà muốn chuốc lấy vào mình. Công danh nói luôn thì là một, mà phân biệt ra thì chính là hai, có công thì mới có danh, và lại có công thì tất có danh, nếu mình có công thì danh tự khắc phải về mình, không cần phải cầu, mà cũng không thể cầu được.

Danh có danh thực mà cũng có danh hư, những người có tài học, có đảm lực, làm những việc người ta không dám làm hay là người ta không làm nổi, gây dựng ra công-nghiệp to lớn, thì tự khắc tiếng thơm lừng lẫy, không những là người đương thời nghe đến tên ai cũng phải phục, cũng phải mến, mà trăm nghìn năm về sau, người ta cũng còn sùng bái ca tụ ; xưa kia biết bao nhiêu bậc anh-hùng hào-kiệt, chí-sĩ nhân nhân, tiếng thơm để đến bây giờ, ta vẫn còn ghi nhớ, há phải không có công thực mà có được cái danh như thế đâu. Lại vào khoảng một nửa thế-kỷ nay, vận-hội lại càng mở mang, tư-tưởng người ta lại càng rộng rãi, cách lập công lại càng thêm dường rộng lối, mà to lớn qui báu hơn xưa. Các bậc chí-sĩ ở Âu-Mỹ đua nhau về đường lập công ; những nhà thám-hiểm thì máy mò, lặn lội tìm đến những nơi vết người chưa từng đến, những nhà khoa-học thì suy nghĩ đò xét, phát-minh những việc người trước chưa phát-minh, những nhà hàng-không, những nhà y-học, văn văn, đem hết tâm tư tài trí, làm ra công nọ việc nọ để tạo phúc chung cho loài người, vì chuyên theo cái mục-đích ấy, mà không tiếc thì-giờ, không quản khó nhọc, nhiều khi nguy hiểm cả đến tính-mệnh nữa, những người vì công-danh mà phải chịu thiệt thòi, cũng đã thường thấy luôn. Ấy cái cách lập công của người ta như thế, mà nói cho cùng ra, thì bảo là cầu danh cũng được, có phải là một việc dễ mà mua chuộc được đâu.

Mà từ xưa đến nay, khắp phương đông đến phương tây, bao nhiêu công việc to lớn vì đó mà gây nên, bao nhiêu nhân-vật vỹ đại vì đó mà đúc nên, quốc-gia nhờ đó mà được cường thịnh, nòi giống nhờ đó mà được vẻ vang, và cả nhân-loại cũng được nhờ chung cái dư-huệ nữa.

Người mình thì vì kiến-văn chật hẹp, thành ra tư-tưởng thấp hèn, và lại sính trưởng ở một cái xã-hội theo cái chánh thể chuyên chế đã mấy nghìn năm, bỏ buộc vào trong cái tập quán chỉ lấy phẩm trật làm cao, lấy tước vị làm quí, hình như cái vẻ vang của mình đối với người khác, chỉ nhờ có cái danh hiệu ấy mà thôi. Đến thế-kỷ hai mươi này, mà cái tập quán ấy vẫn chưa đổi được, cái kiến giải của người mình cũng vẫn cứ sai lầm ; chỉ mơ tưởng một sự cần vinh, người này dùng cách này, người khác lại bày cách khác, thiên phương bách kế, không kể gì tốn kém, không quản gì luồn cúi, miễn là đạt được cái mục-đích của mình, đã không biết cái cách mời cầu như thế là đê-mạt, mà lại gọi thế là cầu công danh, lo công danh ; cứ theo như cái kiến giải của người mình, thì coi công danh cũng như là trân kỳ ngoạn hảo, không cần gì phải có trí thức, có tài học, có làm được công việc gì lớn lao, hễ cứ có tiền là mua được, có thế là tranh được, mà miễn là có được cái danh hiệu ông nọ bà kia, thì tự nhiên tôn quí vẻ vang, danh giá của mình cao thêm hơn trước, vì thế mới dương dương đắc chí, cứ chỉ ngôn động lại thường lộ ý kiêu căng, thật cũng nực cười mà đáng bỉ vậy.

Ô ! cái tính tự đắc và cái lòng hiếu danh, vẫn là cái tính chung mà cũng là một cái tính tốt của loài người, nó xui giục cho người ta làm được công kia việc nọ ; người mình vẫn phần nhiều cũng có cái tính ấy, mà không lo tự mình lập lấy công danh, chỉ đua nhau đi lối tắt đường ngang, mua chuốc lấy cái danh hư từ đâu đến, chớ không nghĩ rằng : mình không có cái tài đức gì hơn người, không làm được công nghiệp gì hiển hách hơn người mà đem cái phẩm trật ra để lòe người, tuy có chiếm được cái ngôi thứ ở chốn thôn quê, mua được cái sĩ diện đối với phường dung tục, mà ở trước con mắt những người trí thức, tưởng cũng không ai lấy cái ấy mà đoán định cái giá-trị của người đâu.

Huống chi ở xã-hội Việt-Nam ta bây giờ, học-thuật mới sửa đổi, thực-nghiệp đương chấn-hưng, chánh là cái cơ hội tốt kiến công lập danh cho những người có chí-khí. Mong-rằng những người có tài học, có trí thức, và những nhà có thế-lực có tư-bản, đừng mơ-tưởng những sự vinh quí hão huyền, theo gương sáng của người các nước văn-minh, mà suy rộng cái lòng hiếu danh, kế xuất lực người xuất tài, lo làm những công việc phi thường xuất sắc, làm ích lợi cho dân, vẻ-vang cho nước, đóng góp một vài phần vào cuộc tiến-hóa bây giờ, biết đâu sau này chẳng bia đá tượng đồng, mấy trăm năm vẫn lưu danh bất hủ, cái danh ấy mới thật là thơm tho quí báu, không mua được mà cũng không cần phải mua.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

(Indopacifi)
Ngày 20 Mai 1925

Tại các hội-đồng hàng quận

Các hội-đồng hàng quận đã khai nghị. Nhiều hội-đồng tỏ lòng tin cậy chánh-phủ về việc chỉnh đốn tại nền tài-chánh và lấy sức thi hành việc triệt quân bị của nước Đức, càng kết chặt mối liên-lạc với Đồng-minh, để bảo-toàn cuộc binh an cho nước Pháp.

Ông Caillaux sẽ từng cử nguyên-lão nghị-viên

Ông nguyên-lão nghị-viên ở hạt Sart e từ chức để lấy chỗ cho ông Caillaux từng cử nguyên-lão nghị-viên trong tháng Juillet này.

Chiến-sự ở Maroc

Cứ như tin tức sau cùng, thì quân Riffaind vận động nhiều lắm. Song ở miền núi Bidare, tình trạng vẫn yên.

Đạo quân Colombat đã tiến đến Biffant, không xảy ra việc gì cả.

Đạo quân của đại-tá Freydenberg đến đóng ở Garaberezza.

Đồn Galfetta có đạo binh đông do đại-tá Campay chỉ huy giữ gìn. Ở miền tây, tình trạng vẫn đương như cũ. Ở miền đông, địch-quân có đánh mấy nơi. Nhưng dân ở Fez vẫn yên-tĩnh. Việc buôn bán vẫn tuỳnh vượng. Ở Tanger cũng tin rằng Ab Del Krim định khai thế-công ở miền tây thuộc quyền Tây-ban-nha.

Tướng Billotte chỉ huy đạo quân ở miền Ouezzan.

Tại hội Vạn-quốc

Hội-đồng quốc-tế bàn về việc kiểm tra và việc buôn bán khí-giới, đã bỏ 20 phiếu ưng sự kiểm tra khí-giới quá vãng các nơi, có 8 phiếu không ưng.

Hoa-kỳ với các trái khoản Đồng minh

Hoa-kỳ tuyên cáo rằng tin đồn Hoa-kỳ có gửi thư đòi nợ các nước là một tin đồn sai.

CÁCH SINH-HOẠT CỦA MỘT NGƯỜI SỐNG LÂU NHẤT THẾ-GIỚI

Một người làm báo Ý-đại-lợi có tập chuyện một người nonăn tuổi nhất thế-giới. Người ấy là một người Hồi-hồi ở Constantinople, tên là Zaro Agha, năm nay vừa 150 tuổi, tinh thần và khí lực vẫn khỏe mạnh. Hỏi cách ăn ở thế nào mà được thọ như thế, thì ông cụ ấy đáp rằng : « Mỗi ngày một lần tôi ăn sữa đông, có chè đương rất ngọt và tôi lại ăn nhiều kẹo mứt. Cả đời tôi chỉ ăn thịt 20 lần, tôi ăn bánh và không uống rượu và hút thuốc bao giờ. Tôi không hề đau yếu, tôi có sau vợ và mới mấy tháng nay tôi lại cưới một người nữa 30 tuổi. »

SỐ NƯỚC MƯA HÀNG NĂM Ở MẤY THÀNH-PHỐ LỚN

Hàng nước mưa ở giữa giới mà đo thì trong một năm thấy mưa được một chiều cao như sau này :

Paris : 510 li ; London : 624 li ; Berlin : 596 li ; Vienne : 491 li.

Giới mưa ít nhất là ở thành Le Caire : 54 l ; mưa nhiều nhất là ở Cayenne : 3.3.0 li.

Còn các thành khác như sau này :

Madrid : 380 li ; Copenhague : 449 li ; Jerusalem : 478 li ; Lyon : 484 li ; Marseille : 514 li ; Orléans : 580 li ; Nantes : 650 li ; Bordeaux : 660 li ; Strasbourg : 670 ; Constantinople : 700 l ; Dublin : 742 l ; Turin : 789 li ; Alger : 790 li ; Genève : 790 li ; Rome : 800 li ; Nice : 838 l ; Naples : 850 li ; Zurich : 1.110 li ; New York : 1.200 li ; Bise : 1.244 li ; Bombay : 1.811 li ; Singapour : 2.280 li ; Tolmezzo : 2.435 li.

Tin Trung-hoa

Các nhà máy sợi Nhật-bản ở Thượng-hải

Bọn thợ đình công vẫn hãy hoạt các cơ khí, nên năm nhà máy sợi Nhật-bản định đóng cửa không làm nữa.

Các báo Trung-hoa nói hội liên-hiệp các nhà máy sợi Nhật định rằng nếu thợ thuyền còn quấy rối thì các nhà máy sẽ đóng cửa hết.

Indopacifi

Học-sinh phá nhà quan giáo dục tổng-trưởng

Vì sự quan quyền giáo-dục bộ tổng trưởng là Chương-sĩ-Chiêu muốn thi hành cái phương-pháp cải cách giáo-dục mà bọn học-sinh đem lòng căm tức, nên ngày 7 Mai có 500 người học-sinh kéo ồ vào nhà riêng của Chương cùng nhau đập nát hết các khí cụ trong nhà. Sau có đội quân tuần-hành đến dẹp tan bọn đó và bắt 17 người giải đi. Bọn học sinh phải vài người bị thương có kiện tại sở cảnh-sát, tỉnh tuần có mấy người bị thương cũng kiện bọn học-sinh phá nhà.

Ngày 9 Mai trừ hai trường nữ-sư Bắc-đại, còn đều bãi học cả, yêu cầu phải thả bọn học-sinh bị bắt. Trưa ngày hôm ấy, bọn học-sinh hợp 3000 người đi rong để thị uy, rồi kéo đến phá sở cảnh-chính. Lúc đầu Đoàn-kỳ Thụy không tiếp, sau bọn học-sinh cử 19 người đại-biểu xin vào, Đoàn phải sai Vệ-hưng-Vũ thay mặt ra tiếp. Học sinh có yêu cầu bốn điều : Một là xin bãi Chương-sĩ-Chiêu và Chu-Thâm, hai là cho được ngôn-luận và mở hội tự-do, ba là thả các lữ học-sinh bị bắt, và wu-tuất cho mấy người bị thương. Đến 6 giờ mới giải tán.

TIN Ở CÁP-NHĨ-TÂN

Đường Hỏa-xa Moukden Hai đến thang Juin sẽ bắt đầu làm.

Mất hai năm mới xong.

Công-ty Nhật-bản sẽ bán bột froment cho chánh-phủ Xô-viết, và sẽ được độc quyền bán dầu hỏa Nga ở Mãn-châu.

VIỆC CHÍNH TRỊ VỚI VIỆC GIA ĐÌNH

Từ ngày đàn bà can dự vào việc chính trị, trong gia-đình lắm khi xảy ra việc rắc rối, như mới cãy một chánh đoán kia yêu cầu một người đàn bà phải bỏ chồng, không có thì phải xoá tên trong chánh đoán.

Nguyên mấy tháng trước cãy M. Oseeh, là hội viên chánh-đoán cộng-sản ở Francfort, kết duyên với một người con gái cũng về chánh đoán ấy.

Nhưng mới đây đảng cộng sản nước Đức sai ra M. Oseeh xuống một chánh quan tự do, không chánh đảng của mình, đảng ấy trách M. Oseeh, nhưng M. Oseeh không chịu, vì vậy ông xin xóa tên trong đảng ấy.

Chánh đảng bèn triệu người vợ ấy mà bảo : Ba không có làm điều gì trái kỷ-cương trong hội, nhưng bà có theo điều sau này thì chúng tôi mới có thể để bà trong hội được.

— Điều ấy thế nào ?

— Là từ nay bà phải ở xa bần ông ấy ra.

— Nếu tôi không tuân lệnh ấy thì làm sao ?

— Một là phải li-dị, hai là phải từ chức. Hai đảng bà muốn theo đảng nào thì theo.

Mme Oseeh thấy thế, bèn xin từ chức.

MỘT VIỆC MẠO-HIỂM CỦA MỘT VIÊN QUAN VÕ TÂY-BAN-NHA

Núi lửa Popocatepell ở Mexique mới đây lại phun lửa, khiến cho thiên-hạ lại nhớ đến chuyện mạo-hiểm của một viên quan võ Tây-ban-nha, về đầu thế-kỷ thứ mười sau.

Nguyên đạo quân Tây-ban-nha bấy giờ sang chinh-phục đất Mexique tên tuyên đi lại rất khó khăn, mà đạn dược thì đang gần hết, quân quan phải tìm cách kiếm lưu-hoàng để chế thuốc súng cho đủ dùng. Francis Montano, tức là viên quan võ ấy, bèn bàn vào trong núi lửa mà lấy, vì ở nơi lửa lưu-hoàng còn nhiều gì nữa mà lo. Viên ấy cùng mấy người bạn lên ngọn núi cao 5.420 m, rồi tự mình ngồi trong một cái bồ, cho anh em cầm dây buông vào miệng núi lửa để lấy lưu-hoàng, nhân về việc mạo-hiểm ấy mà đạo quân Tây-ban-nha có lưu-hoàng đủ dùng cho đến khi có lưu-hoàng ở Tây-ban-nha đem sang.

CÁI NỮ-QUYỀN Ở CÁC NƯỚC VỀ VĂN-HỌC LA-TINH

Hiện nay đàn-bà ở các nước về văn học La-tinh chưa được hưởng quyền chính-trị. Tuy vậy, ở Roumanie đàn-bà không được dự vào việc bầu-cử chính-trị, nhưng có thể được cử vào chân hội-viên hàng xã. Ở Brésil nghị-viện mới ưng chuẩn một bản luật cho phép đàn-bà dự quyền bầu-cử. Ở Argentine, tại tỉnh Saint Jean đàn-bà được hưởng quyền bầu cử hội-viên thành-phố đến nay đã năm chục năm.

Đàn-bà nước Pháp được quyền dự mấy hội đồng hoa-vụ. Từ ngày 23 janvier 1898 đàn bà buôn-bán lại được quyền dự bảo thẩm-phán thương-mại, và mới đây lại được quyền ứng cử vào các thẩm phán thương-mại nữa. Đàn-bà lại được quyền dự bảo và ứng bảo tại các hội-đồng hòa giải và các chủ và thợ thuyền.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Xin quý-báo làm ơn chỉ giáo cho mấy điều sau này :

Người anh tôi cưới người vợ thứ, có vào sổ giá-thú (sổ theo luật cải-lương) của làng vợ.

Nay người vợ thứ, tự ý định đi lấy chồng khác mà việc lễ rằng mình là vợ thứ muốn bỏ chồng lúc nào cũng được, không cần phải làm giấy ly dị. Nhưng anh tôi nói ít định không thuận bỏ người vợ thứ ấy, vậy lễ người vợ thứ lấy chồng khác thứ thì anh tôi có thể thưa về tội chưa tiêu hôn xong đã lấy chồng khác được không ?

Và nếu anh tôi muốn bỏ, mà người vợ lẽ lại không thuận, thì anh tôi có thể viện lẽ là vợ thứ bỏ lúc nào cũng được không, hay anh tôi cũng phải xin tòa làm án ly dị mới xong ?

TRẢ LỜI. — Tại trong Bắc-kỳ, chồng có thể bỏ vợ thứ lúc nào cũng được mà không cần phải đem đến tòa phân xử, nhưng người vợ thứ không có phép tự ý bỏ chồng đi được, vì vợ thứ là người *mua về*. Vợ chồng không bỏ thì không có phép đi lấy chồng khác được.

Ở Nam-kỳ thì không thế : từ khi có chỉ dụ quan Giám-quốc ngày 3 octobre 1883 thì đàn-bà bất cứ lấy cả hay lấy lẽ, muốn bỏ chồng hay chồng muốn bỏ cũng phải tuân tại tòa án, hoặc bỏ chồng thưa, hoặc bỏ vợ thưa mới được.

CÁI GIỜ MÙA HẠ

Đêm hôm chủ-nhật 5 avril mới rồi, khắp cả các đồng hồ ở nước Pháp đều vặn nhanh lên một giờ, như các đồng hồ đáng 11 giờ, thì vặn nhanh lên sáu mươi phút làm mười hai giờ, ấy thế gọi là giờ mùa hạ, nghĩa là đồ ai bỏ nhanh hơn giờ đúng một giờ.

Cái ý mùa hạ đó ra đến nay đã được 10 năm. Thực thế, cái lệ ấy bắt đầu thi hành từ năm 1916 Lệ ấy do ông nghị viện Honnora, khởi xướng. Ông vốn cũng là có ý của ông Imbrecht là một nhà bác-học Hà-lan. Ma ông Habrecht cũng lại nhân một bài báo của ông Benjamin Franklin đăng ở báo *Journal de Paris* năm 1784 mà nảy ra.

Trong năm 1916 thì đêm ngày 16 sang ngày 15 juin, mới thi hành cái lệ ấy. Đến ngày 1er octobre mới lại vặn lại đồng hồ như thường.

Lần buổi đầu định cứ ngày chủ-nhật thứ nhất về tháng avril thì vặn đồng hồ nhanh lên một giờ và đến ngày chủ-nhật thứ nhất tháng octobre thì lại vặn đồng hồ lại như thường.

Tuy vậy trong năm 1917 giờ hèn ba bắt đầu vào ngày thứ bảy 24 Mars ; năm 1918 vào ngày thứ bảy 9 Mars ; năm 1919 vào ngày thứ bảy 1er Mars. Về mấy năm sau vào ngày thứ bảy cuối cùng tháng Mars.

Đến năm nay lại định vào ngày chủ nhật 5 avril cũng một ngày với nước Anh và nước Bỉ.

Điện-tín Saigon

Nhà hát Tây của thành-phố

Hội-đồng thành-phố Saigon trong phiên họp tối hôm qua đã định bắt vụ hát Tây trong năm 1926 1927.

Vô-tuyến-điện Indopacifi

CUỘC MỞ SỐ ĐÀI KỶ-NIỆM CHIẾN-SĨ TRẬN-VONG

Sáng hôm nay, hồi 9 giờ rưỡi, tại phòng Hội-đồng tòa Đốc-lý đã rút số lập Đài kỷ niệm chiến sĩ trận vong (Monument aux Morts de la Grande Guerre). Những số trúng giải là :

Số 84.878 được 10.000 đồng.

Hai số 4.071 và 18 948 mỗi số được 5.000 đồng.

Năm số sau này mỗi số được 1.000 đồng :

21.090	44.283	71.613
42.435	22.794	

Mười số sau này mỗi số được 500 đồng :

46.863	7.828	12.008
70.134	47.993	44.606
27.679	21.249	45.027
25.802		

100 số sau này mỗi số được 100 đồng :

61.008	75.520	57.179	69.164
31.332	75.978	66.847	57.621
64.856	37.784	56.783	15.169
75.912	74.910	41.483	11.327
54.094	5.048	12.677	47.466
57.390	64.269	45.849	33.559
13.740	71.460	35.460	40.287
8.612	66.040	47.846	3.758
11.276	67.845	12.302	3.227
79.749	54.976	68.070	31.678
31.303	10.476	40.867	65.055
36.321	27.039	64.608	34.309
72.168	1.335	29.689	74.926
31.286	63.397	45.856	52.668
61.645	720	31.062	60.983
38.676	71.655	39.318	35.849
50.857	7.469	10.431	17.790
25.207	58.534	51.510	68.729
66.243	76.946	21.948	36.497
27.510	57.728	75.634	2.989
77.344	332	13.263	55.815
68.697	62.943	56.193	64.324
17.642	50.715	9.363	18.484
22.071	61.022	45.871	61.076
19.636	70.465	57.309	68.585

VIỆC HANOI

Thời - tiết	
7 giờ	28 độ
15 giờ	28 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một ta.	14	50
nhì, —	14	00
ba, —	13	50
Thóc hạng nhất, —	8	6
Bắp ngô —	10	10

Giá bạc. — Kể từ ngày 20 Mai 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 80.

Tin tàu. — Tàu *Hanoi* mang thư sang Hong-kong, đường Pakhoi, Hoihao và Fort-Bayard đến ngày chủ nhật 24 Mai hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ khởi hành.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng chủ nhật.

Tin đường sá. — Con đường hàng tỉnh số 35 ở Thanh-nhàn—Bà-phúc, ít nữa tỉnh Phúc-yên vì nước mưa ngập nhiều đoạn, nên xe cộ không đi lại được.

Chức Đốc-lý Hanoi. Quan Đốc-lý mới nay mai đến thay quan Đốc-lý E kert về Pháp là quan cai-trị Dupuy, Công-sứ Thanh hóa, chứ không phải là quan cai-trị Dupuis nguyên Đốc lý Haiphong như mấy tờ báo Pháp vẫn đã đăng lầm.

Hội-đồng chính-phủ. — Các quan chức ở Nam-kỳ, Ai-lao và Cao-miên có chân Hội-đồng chính-phủ đã ở Saigon xuống tàu *Gouverneur général Roume* hồi 10 giờ sáng 19 mai là: quan Thống-đốc Cognacq, quan Khâm-sứ Baudoin, quan quyền Khâm-sứ Dauplay xứ Ai-lao, quan Thủy-quân đô đốc Dou guet, MM. de la Pommeraye, hội trưởng phòng Thương-mại Saigon, Bainte g phó hội trưởng phòng Canh nông và Thương-mại Cao-miên, Oak phó thượng thư tại Cao-miên, Pnet-sareth, chánh Hiểu xứ Ai-lao. M. de Lacheryotière phó hội trưởng Hội-đồng quản hạt thì sang mai sẽ đi đường bộ, đến chiều thứ bảy thì tới Hanoi.

Đã có

LỤC-MẬU-ĐƠN thứ 1.. 0$ 28
LỤC ANH-HÙNG-NÁO trọn bộ.

Lễ kỷ-niệm trận Câu-giấy. — Đến ngày chủ nhật 24 Mai 1925 nói 17 giờ hội kỷ niệm Pháp tại Bắc-kỳ (Ligue pour la défeanse du souvenir Fra çais au Tonkin) sẽ làm lễ kỷ-niệm trận Câu-giấy ở đường Sơn-tây, gần mộ quan năm Henri Rivière.

Nhà binh sẽ cử phường nhạc và một toán lính khố đỏ về tự nhất đến dự lễ ấy.

Trong ngạch cai-trị. — M. Fillion là quan cai-trị hạng nhì sung hội-viên Tòa-án cai-trị Saigon, nay cử làm Công-sứ tỉnh Nam-định và sung chức chánh Hội-đồng ấy viên của thành-phố Nam-định thay quan cai-trị hạng nhất Giran về ngỏi.

M. Lemasson là quan cai-trị hạng ba tại Trung-kỳ nay cử làm hội-viên thực-thụ Tòa-án cai-trị Saigon thay M. Fillion.

TỐI HÔM NAY

KOENIG-MARK

chiếu tại rạp

Cinéma Palace

HANOI

NHÀ ĐỂ CẦN THẬN

61, Phố Mã-Mây, Hanoi

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thuyền-trưởng đội ngũ đồng Bắc-đẩu bội-tinh

Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Pau, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Nội.

Người khác, bé-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lận bệnh đàn bà

GIỜ KHÁM BỆNH : Sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 2h — đến 5h —

KHÁM BỆNH : 0$ 5 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM CHỨNG : Giá 1$ 50

Phòng khám bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 37, GIÁP NHÀ SỐ 36

Trường Cao-học Đông-pháp. — Mới đây một tờ báo ở trong xứ có đăng một bài nói rằng các học-sinh ở trường Đông-pháp cao-học (écoles des Hautes Etudes Indochinoises) là kén ở bọn học-trò bực tiểu học ra; tin ấy thực là sai lắm, vậy nay nhắc lại rằng chỉ có những người thiếu niên có bằng tú-tài tây hoặc tú-tài bản xứ mới được vào học trường Cao-học Đông-pháp mà thôi.

Lệ ấy là nhất định chứ không cho ai đặc cách cả. Loạt tuyển thứ nhất vào trường Cao học Đông-pháp mới rồi có mười học-sinh là một người đỗ tú tài tây và chín người đỗ tú-tài bản xứ.

Chương trình trường Cao-học Đông pháp tức là chương trình dạy cho học trò bản xứ đã tốt nghiệp trung-học tấn lên học cao đẳng mà học theo một lối học với tinh thần ở xứ này. Chương-trình ấy lập ra là do một hội-đồng đặt những tay chuyên-môn có các quan tư-pháp, các quan cai-trị và các giáo-sư cao-đẳng, và đã được hội-đồng tư-vấn học-vụ chuẩn y. Chương-trình ấy có phần luật học, chính trị học, lịch-sử học và phổ-thông học.

Trong chương-trình cũ của trường Pháp-chánh hễ có môn nào xem ra vô ích thì trong chương trình mới của trường Cao-học bỏ đi cả mà lấy văn-chương, triết-học và lịch sử thay vào để cho bọn thiếu niên có thể hiểu được sự liên lạc của Thái-đông đối với Toái-tây thế nào. Chế-độ các nhà soạn chương trình trường Cao học, mở riêng cho những bực anh-tuấn, là để dạy cho những bọn thiếu niên chẳng những thuộc được hết cái sự tích trong lịch sử và học thuyết nước mình và các nước bàng cận mà lại thâu thái được sự tiến hóa của thế giới mới này, và có thể thành ra những tay giúp việc gỏi cho sự khai hóa của nước Pháp tại miền Cực-đông nữa.

Vì đâu nên nỗi. — Bản quán mới tiếp được cuốn tiểu-thuyết. « *Vì đâu nên nỗi* » của ông giáo Dương-tự-Quán gửi cho, xin vui lòng giới-thiệu để các bạn độc-giả biết. Chuyện này tả cái khổ sầu của một cô tuiểu-nữ, nhưng không phải như các chuyện tả-tình tiểu - tuyết khác đâu, lại chính là một bài học hay cho các cô ở trong nữ-giới nước ta ngày nay vậy. Trong truyện soạn-giả đã có nói rằng : « Ở vào một cái thời-đại này, tưởng nước ta cũng đã có thấy người chỉ vì không hiểu tiếm mấy chữ văn-minh, chữ tự-do, nên phải xót-xa vì một chữ duyên thì cho chuyện thực nảy nói cùng bà con, cũng là một cái gương tày liếp soi chung được cả ». Vậy quyển sách này tưởng cũng là một cái quà quí-báu cho các nhà ham xem tiểu-thuyết ở nước ta ngày nay, sách dày 38 trang, giá bán 0 $ 12, có bán ở khắp hàng sách. Bản-quán xin có lời mừng ông giáo Quán đã viết nên được một cuốn tiểu-thuyết có ích.

Muốn bán một cái xe ô-tô « Dion Bouton » 10 mã-lực còn mới nguyên và các đồ phụ tùng, đèn sơ cua, vải bọc đệm, giá đeo đồ, vân vân

Hỏi tại số 61, phố Tràng-thi (Borgnis Desbortes).

BÁN CHỊU

Các thứ Tủ sắt dựng bạc, có đủ các thứ kiểu lớn nhỏ, khóa kín, có combinaison, được trả tiền làm nhiều hạn, xin mới đến hay là viết thư về hỏi nhà « LA PERLE », 11 & 13, phố Tràng-thi (Rue Borgnis-Desbordes) Hanoi, và ở đấy có bán cả các đồ chơi bày trong nhà, làm quà hay là đem biếu nhật đồ quý đẹp và sang trọng.

Mời các quý-khách chiếu-cố cho.

TẠI SAU NHÀ BÁO
TRUNG BẮC TÂN-VĂN
Phố hàng Bồ ng Hanoi
CÓ BÁN
ủi thực khỏi !
Cân rõ đủ !
Xe đến tận nhà !
BÁN HẠ HƠN MỌI NƠI

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
KIỂU HỎI GUYỄN MẪU HÀNG
(CATALOGUE) Ở ĐÂY

Cuộc đua xe-đạp. — Kể từ thứ bảy 23 này, hồi 21 giờ hội Xe-đạp lại mở cuộc đua mỗi tuần-lễ một lần. Chương-trình kỳ ấy bay lắm để đến số sau sẽ đăng.

Vì cuộc thi đường-trường trong mùa bức này đã hãi đi rồi, cho nên ở trên trường xe đạp nay lại thấy người đến tập đều như trước. mà có mấy tay mới xem cũng giỏi lắm.

Trong những kỳ họp mùa bức này nghe nói lại mở thêm nhiều trò ở dưới nước nữa để cho công-chúng tiêu-khiển.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin có lời cảm tạ các cụ, các quan, các ông, các bà đã có lòng qui hóa gửi giấy chia buồn, phúng viếng và đưa đám phu-quân, thân-phụ, nhạc-phụ, và tổ-phụ chúng tôi ngày hôm chủ-nhật vừa rồi. Trong khi bối-rối, có điều gì sơ suất, xin thứ thứ.

Vị-vong-nhân : Đinh-thị Mai
Cô-tử : Nguyễn-văn-Chúc
vợ và các con
Nguyễn-văn-Quế
vợ và các con
Nữ-tử : Nguyễn-thị-Lan
Nguyễn-thị-Đào
Tế-tử : Phạm-lê-Thu
vợ và con
Đồng bái tạ

Lính tập khánh-hung. — Hồi 10 giờ hôm 18 mai vừa rồi, một bọn lính khố đỏ đánh một người Cai tây tên là Soisses ở đội thuộc-địa thứ chín, tại đường Giovacelli. Trong bọn đó có bắt được tên Ng-v-Cu 32 tuổi, là cai tợp mặc áo thường cứ không mặc áo linh. Người cai Tây đem người lính ấy vào sở Cẩm thì đã có một người cai khác đi tuần điệu hắn về trại.

Trộm. — Ngô-v-Nha, 20 tuổi, vô gia-cư, vô nghề-nghiệp, bị thưa về tội ăn trộm của M. Picard là chủ báo *Monitear d'Indochine*, các đồ thêu và hai cái quạt tất cả đáng giá 200 đồng.

Những gian hàng ở Hội-chợ, sẽ bắt đầu cho thuê từ 1er Juillet sau.

Quan Dốc-tơ Bi-cô-man
Có phòng khám bệnh tại phố hàng
Giò số 33 Hanoi

VI ĐI XA MÀ BÁN

Hỏi tại số 42, phố Félix Faure Hanoi
Xe ô tô « Staderacker » 6 Cylindres 18 mã-lực, còn tốt lắm - 7 chỗ ngồi (hai ghế xếp) rất nhiều đồ phụ-tùng sau bánh mới - Máy hãm mới — Accumulateurs mới — Máy bơm nước xăng Zénich — Thực là một dịp rất tốt.
Giá bán : 2500 đồng.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE
Pharmacie Montes
54, RUE PAUL BERT, HANOI
DẦU GAN-CÁ-VIÊN
(*Capsules huile de foie de morue*)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0$ 80
油 肝 幹 膏
華 飲 式 醫 師 證 式 醫 師 飲 必 讀 食 譜

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tại tòa án Trường-trị. — Ngày thứ ba 19 Mai tòa án Trường-trị Haiphong họp một phiên bất thường, xử việc M. Ng-hữu-Thu tức Sen bị thưa là to tiếng và đánh M. Lê văn-Thược tức Nam-Sinh trong ngày bảo-cử hội-viên thành-phố hôm 10 Mai vừa rồi.

Việc này ngay hôm đó ai cũng cho là trò đùa, không ngờ đâu đến bây giờ lại phải đến công-môn để phân trái phải, nên công chúng được tin đi xem rất đông.

Hai bên đều có thấy kiện cả : luật-sư Larre cãi cho M. Ng-hữu-Thu tức Sen ; luật-sư Mourlan cãi cho bên nguyên là M. Lê-v-Thược tức Nam-Sinh.

Đúng 8 giờ 45 phút bắt đầu hỏi M. Ng-hữu-Thu tức Sen là bên bị cáo trước thì M. Sen khai rằng ông quen biết ông Nam Sinh đã ngoài 20 năm nay nên được biết tính nết ông Nam Sinh lắm, ông Nam Sinh thường hay có tính đùa bỡn thấy chỉ hay bớp tay nhau trong khi chào hỏi. Hôm 10 Mai vừa rồi là ngày tái bảo, vào khoảng hơn 8 giờ, M. Sen đến bỏ phiếu xong ra về có bắt tay chào mọi người, khi đến lượt M. Nam-Sinh thì M. Thược tức Nam-Sinh quen thói thường giơ tay chực đấm vào cạnh sườn M. Thược tức Sen, nên M. Sen phải chìa tay ra đỡ, rồi gạt mạnh thì mu bàn tay va vào mặt M. Nam-Sinh, chứ không phải là có ý tát.

M. Nam-Sinh cãi rằng : hôm đó xem điểm binh xong thì vào buồng hội đồng bảo-cử định bỏ phiếu để về, nhưng quan quyền Đốc-lý Paquin mời ở lại làm kiểm-sát bỏ-cử. Bởi lẽ ông Nam Sinh làm kiểm-sát nên ông Sen không bằng lòng, mới sinh sự lôi thôi rồi lên gối và tát mấy hai. Ngay lúc ấy ông đã vào thuật chuyện đầu đuôi với M. Paquin là chủ-tọa hội-đồng bảo-cử và nhờ M. Paquin làm chứng hộ vết bầm ở má, đoạn rồi về lấy chứng-chỉ thầy thuốc để đi kiện.

Quan tọa ánh tòa ân hỏi lại M. Nam-sinh rằng M. Sen đã cố ý đánh như thế, có bởi lẽ gì khác nữa không, thì M. Nam-sinh đáp rằng : Vì M. Sen cố nài bàu cho mình, mà M. Nam-sinh lại không kiêng trả lời không.

M. Sen cãi rằng ông với ông Bạch-thái-Bưởi đã thôi ứng-cử rồi thì có lẽ nào còn thì-hành việc đốc làm gì nữa.

M. Paquin là người làm chứng thứ nhất khai rằng sự xảy ra ở ngoài hiên nhà hội-đồng thế nào ông không được rõ, nhưng ông thấy cô-g-chúng huyên nào thì ông ra xin mọi người nói sẽ một chút Đoạn ông thấy M. Nam-sinh chạy lại kêu rằng M. Sen đánh thì ông cũng lấy làm ngạc nhiên vì hai người xưa nay vẫn là bạn cố-cựu với nhau kia mà !

M. Nguyễn-xuân Điền là người làm chứng thứ hai khai rằng : Việc M. Sen đánh M. Nam sinh thì ông không được trông thấy, vì hôm đó ông sang chức kiểm-sát ngồi ở trong nhà hội-đồng ; song ông xem ra M. Nam sinh có vẻ bị đánh đau thật.

Quan tòa hỏi M. Điền có trông thấy vết lằn ở má M. Nam-sinh không, thì M. Điền đáp : Không !

Người làm chứng thứ ba là M. Ng-v-Tau, thư-ký ngoài tòa Đốc-lý, khai rằng : sang các thư-ký trong buồng hội-đồng thấy ở ngoài ấy ào ào rồi M. Nam-sinh lại vào ngồi ở bàn như thường, chứ không ra vẻ bị đánh gì cả, thì có lẽ là M. Nam-sinh với M. Sen đùa nhau đó thôi.

M. Ng-huy Ký khai : trước khi câu truyện xảy ra thì hai người vẫn nói cười vui vẻ, mà đến sau thì M. Nam-sinh ra ý tức giận, chứ không phải vì M. Sen đánh mà sợ hãi.

M. Nguyễn-đình-Thịnh có họ với M. Nam sinh hôm ấy cũng sang chân kiểm-sát ở buồng hội-đồng, khai rằng : việc xảy ra ở ngay trong buồng hội-đồng nhưng chỉ được nghe tiếng tát đánh (bốp) một cái, chứ mắt không trông, và ông Sen đánh xong thì vội vàng lên xe ra về ngay !

Vì lẽ khai trên này quan tòa lại đòi M. Paquin hỏi lại xem rằng sau việc xảy ra thì M. Sen về ngay hay còn ở lại, vì M. Sen cãi rằng còn ở lại đến 10 phút đồng-hồ, chứ không phải ra về ngay. M. Paquin đáp : cũng có lẽ, nhưng ông không được nhớ rõ cho lắm.

Kế đến MM. Ngô-thế-Phúc, Cao-Viễn, Vũ-v Thanh, Vũ-v-Minh, Ng-đỗ-Thục tức Cai-Ba, Boonen, Đoàn-khắc-Long, Ng-v-Tập, Ng-thừa-Đạt và Trịnh-quý-Khang đến khai tương tự như nhau cả, là không trông thấy đánh nhau, mà chỉ được nghe M. Nam-Sinh kêu đau cùng việc người làm chứng để đi kiện M. Sen. Duy có M. Boonen nói không biết gì hết, nhưng có được rõ M. Nam-Sinh thường hay có thói đùa ba-đợi như thế luôn, vì chính ông cũng đã bị M. Nam-Sinh đùa cách đó.

M. Nam-sinh thực quả cãi rằng lời khai của M. Boonen không được khúc chiết.

Trong số những người đi làm chứng trên này có mấy người mắt không trông thấy, tai không nghe tiếng, mà lại chỉ học-lỏm ở lời dư-luận, nếu quả khai ấp-úng, ú-ớ-nắng hàm-hồ, thành-thử quan tòa cũng phải phì cười, và luật-sư Mourlan phải bị câu : « những người làm chứng đến đây pha trò trẻ cả mà thôi ! »

Tòa xử đến 11 giờ 30 không xong, lại phải hoãn đến 15 giờ 30 để nghe lời cãi của đôi bên.

Buổi chiều luật-sư Mourlan cãi cho M. Nam-sinh trở một tiếng đồng-hồ, sau về việc đánh những việc tàu M. Sen và chim thuyền của M. Nam-sinh và việc M. Sen bán đất cho M. Nam-sinh v. v. rồi kết luận xin tòa phạt M. Sen phải đền tiền danh giá cho M. Nam-sinh và phải chịu phí tổn đăng án-văn lên hai tờ báo Pháp và hai tờ báo Nam.

Luật-sư Larre phản đối mọi lẽ của luật-sư Mourlan và vặn rằng từ đầu phiên tòa đến bây giờ lúc nào cũng có người nói đến tên M. Bạch-thái-Bưởi, thì lẫn M. Bạch-thái-Bưởi phải biết rõ chuyện hơn cả, thế mà vì lẽ gì không bên nào viện ra làm chứng.

Quan tòa cho là phải, bèn cho gọi M. Bưởi lại. Trong khi đợi M. Bưởi đến, tòa đình hồi 15 phút. Đúng 17 giờ 20 ông Bưởi tới nơi, lại bắt đầu xét. M. Bưởi khai rằng hai người đùa nhau thường rằng câu chuyện kỳ đi, chứ có ngờ đâu M. Nam-sinh lại đi kiện. M. Nam-sinh trả lời nếu là chuyện đùa thì làm sao hỏ ấy M. Bưởi lại nhận lời đi làm chứng hộ M. Bưởi đáp : chỉ vì M. Nam sinh nghe vợ mới nên chuyện, chứ thực ra M. Nam sinh cũng không có kung nào, nên ông mời cứ đùa rằng nhận đi làm chứng.

Luật-sư Mourlan lại cãi : ngay lúc đó M. Sen chỉ nói xuông rằng xin lỗi thôi, cho nên các người làm chứng không thấy nói thì thôi là M. Sen có ý đánh.

Luật-sư Larre xin phép quan tòa cho viện thêm một người Pháp làm chứng nữa, thì luật-sư Mourlan không trả lời, sau vì trời tối quá, nên quan tòa phải tuyên để đến thứ năm 21 Mai này xét lại.

Cử tọa giải tán hồi 18 giờ 15.

Đ. V.

Hỏi thế thuế thân. — Đã một tuần lễ nay ngày nào cũng đi thấy các cảnh-sát đi làng riết những người không có thẻ thuế thân theo như những khoản 185 - 184 - 185 điều-lệ cảnh-sát ngày 1er octobre 1915.

HÀ-ĐÔNG

Đèn điện. — Tỉnh Hà-đông từ khi có đèn điện, cái quang cảnh được thêm vui vẻ, nhân dân lấy làm tiện lợi vô cùng. Nhưng hiềm một nỗi, nhiều nhà này ban đêm ánh sáng xuất hiện chưa được bao thì đã toẩy tất hết cả, tối tăm rất là khó chịu, và lại ban đêm mà không có đèn sáng thì kẻ trộm tha hồ mà tung hoành và việc tuần-phòng thành ra khó-khăn.

Mong rằng quan trên sẽ cho đèn sáng suốt đêm như trước, hay nếu sợ tốn điện, thì xin cho thắp thêm vài giờ nữa thì bà con trong tỉnh đều lấy làm mừng lắm.

D. B. L.

Có tệ ! giật mình chăng ? — Hôm mới đây tại huyện Thanh-oai có xảy ra một tấn kịch khiến cho bà con nhải một con trâu cưới suỷ võ bụng. Số là vợ một anh đồ-tể vì cãm anh chồng say hoa đắm nguyệt nơi nào mà nhạt duyên hương lửa, cực chẳng đã nên có nỗi tam bành mà ra giữa đường thống mạ gái nào dám khuyến dụ người yêu. Đương lúc ấy bỗng đâu có một á tuổi chừng đôi tám xuất đầu cũng mụ nọ giao tranh. Hai bên đương gắng sức ra coi thì có á lại gặp được cứu binh là ông bố đi làm về tới đó thấy thế liền xông vào giáp sức, quả bắt được chúng, mụ nọ đánh phải kéo lui. Nghe đâu vợ anh đồ-tể có lên thưa tại huyện, nhưng sau xử hòa. Ý chừng á nọ có tật gì giấu mình chăng ?

Một người ở phố lại cảo.

BẮC - GIANG

Kỳ thi Sơ-học yếu lược. — Sáng thứ hai 18 mai vừa rồi đã bắt đầu thi bằng Sơ-học yếu-lược. Các đầu bài ra như sau này :

Âm-tả quốc-ngữ
Nói về xứ Bắc-kỳ

Xứ Bắc-kỳ đất tốt dân trù : về phía tây-nam có một binh-nguyên rất rộng, lại có con sông lớn là sông Hồng-hà và nhiều sông đào chảy qua, cho nên việc canh - nông và việc thương-mại rất là thịnh vượng. Nơi binh-nguyên là một nơi dân-sự ở đông lắm : có các thành-phố lớn như là Hanoi, Haiphong, còn ở các tỉnh thì không biết bao nhiêu là làng-mạc.

Về phía bắc và phía đông thì phong-cảnh đã khác : chỉ thấy rặt gò-đống và núi cao, rừng rậm. Xưa kia người bản-quốc thường lấy nhiều sơn-cước làm nước độc không mấy người chịu lên, sợ ngã nước, song từ khi có đường hỏa-xa tiện lợi thì người ta đi lại như thường.

Câu hỏi

1, Cắt nghĩa những chữ : bình-nguyên, dân-trù, sơn-cước, ngã-nước.

2. Cắt nghĩa câu này : Việc canh-nông và việc thương-mại rất là thịnh-lợi.

3. Theo như bài này các anh thì kể một vài vật quí của miền trung-châu và thượng-du ra xem ?

Luận quốc-ngữ

Anh lấy đi chợ một tiền chợ to ở trong tỉnh anh. Đến chiều anh về nhà, anh thuật chuyện lại để cha mẹ anh biết các cái mà anh đã trông thấy ở chợ. Chợ ấy có gì vui cũng nói ra cho cha mẹ anh biết.

Tính đố

1. Có 3 anh em cùng cày chung với nhau 5 mẫu ruộng ; mỗi sào gặt được 420 kgr. thóc. Nếu chia phần đều nhau hỏi mỗi người được mấy quintaux thóc ?

2 Một người lái buôn mua một thùng dầu hỏa 16 litres giá là 3 $ 60 ; nó muốn ăn lãi mỗi đồng bạc 0 $ 10. Vậy thì người ấy phải bán mỗi litres dầu hỏa bao nhiêu ?

Âm tả chữ Pháp

La maison annamite

La maison annamite n'a qu'un rez-de-chaussée et le toit descend presque jusqu'au sol, ce qui rend l'intérieur un peu obscur mais le préserve du soleil. La maison du pauvre est recouverte de feuilles de palmier ou de paille ; la charpente est en bambou et les murs en torchis. La maison du riche a un toit en tuiles, une charpente en bois, des murs en briques.

L'intérieur sont deux ou trois pièces meublées du lit de camp, d'une table sur laquelle il y a de la chaux, des noix d'arec et à la place d'honneur l'autel des ancêtres avec les cuivres et les tablettes.

Dịch bài ấy ra quốc-ngữ

NINH-BÌNH

Kỳ thi Sơ-học yếu-lược. — Các bài tại Sơ-học yếu-lược tại Ninh bình như sau này :

Âm tả quốc-ngữ
Hậu vận của nước ở trong tay học-trò

Một người học-trò không chịu học bài, không chịu làm bài là một người học-trò xấu. Người học-trò xấu ấy hại cho mình, hại cho nhà, lại hại cả cho nước. Nếu trong nước bao nhiêu trẻ cam phận chịu dốt nát, thì còn chi là nước nữa ? Nhưng nếu bao nhiêu trẻ cũng đua nhau học hành, thì ta chắc cái hiệu quả không phải là nhỏ vậy. Chẳng bao lâu mà cả nước cũng có cái cơ khá, mở mày mở mặt được với người. Vậy các con ơi ! các con phải chăm mà học cho được. Cái hậu-vận của nước ở như trong tay các con đó.

Câu hỏi

1. Giải nghĩa : dốt, mở mày mở mặt.
2. Thế nào gọi là hậu-vận ?
3. M t người học trò lười, hại thế nào ?
4. Nếu tất cả bao nhiêu học-trò cùng lười biếng thì hại thế nào ?
5. Vậy muốn cho nước khá, tất cả bao nhiêu học-trò phải làm thế nào ?

Luận quốc-ngữ

Con trâu và con bò

Hình dạng con trâu và con bò khác nhau thế nào ?

Hai con làm những công việc gì ?

Tính đố

1. Một người mua 180 thước vải, mỗi thước giá là 0 $ 36, về cắt 108 cái áo và phải giảm giá thước hết 2 $ 96 Hỏi nó phải bán lại mỗi một cái áo bao nhiêu tiền cho được lãi 19 $?

2. Một anh lái bán ba con lợn cọn ; mỗi con 4 $ 82, đem mua gà 1 $ 82 một cặp. Anh ấy mua được mấy con gà ? thiếu bao nhiêu tiền nữa thì mua thêm được một cặp ?

Âm tả chữ Pháp

La marché de mon village

Le marché de mon village se tient sur la grande place Il est très important et les marchands sont nombreux. Il y a des paillotes pour les abriter, mais tous ne peuvent trouver place, aussi certains s'installent en plein air le long des chemins voisins.

Le marché de mon village ne dure que la matinée ; aussitôt que les marchands sont partis, la place est soigneusement balayée.

Dịch bài ấy ra quốc-ngữ.

(Bản trong Sở học, các lớp Sơ.)

VÌ ĐÂU NÊN NỖI

Tiểu-thuyết mới
CỦA ÔNG CHÚC-NHÂN SOẠN
Giá : 0$12
Bán buôn tại :
HƯNG PHÚ-ĐƯỜNG
221, Hàng Bông, Hanoi

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào

• TONIQUE TONKIOIS •

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo kinh tự-nhiên in ra đây, chẳng như có mấy thứ thuốc vẽ những hình là, làm trò-cười cho thiên hạ, và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!



Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm lắm!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôi Hộ-câu phụng lời chỉ-dụ rằng:

Chiếu nay đại-được phòng sâm MONTES quí-dòng có chế nên một thứ rượu bổ để dùng ngự dụng cho vết hay, đáng nên gia thưởng, truyền lục phát thị gửi cho qui-được phòng chế-tạng để tỏ thành-tín.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin mời tiếp theo ở trang thứ tư cột báo này.

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở *Quảng-đông bản Tàu*, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở *Vũ-di-sơn*, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hạng tại trên ngọn núi



cao như liễu-tâm, ô long và thủy-tiên, vân vân, dùng cách hòa-hợp điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là «SONG-HỈ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ» cũng được nhiều qui khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thường trà không đến nỗi mua lầm.

Gửi chi điểm bán trà VINH-MẬU:

Nam-định: phố Khách, số 144.
Hà-nội: phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương: phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà-trang cẩn-bạch



Sao mà nhăn mày nhiều mặt đa thịt có ngứa khó chịu thì lấy Pommade Cadum thoa cho hết gầy quào làm chi cho trốc vẩy trầy da.

LAI-CHÂU

Thuyền chuyển. — Hồi 8 giờ sáng hôm 11 mai 1925 quan chủ tỉnh Lacordaire đã từ biệt Lai-châu xuôi thuyền trở về Hanoi. Trước khi ngài sắp ra thuyền thì có bọn lính khố đỏ và khố xanh bằng sáng đứng chực sẵn ở bờ sông để tỏn chào; có cả các quan Tây Nam trong bản tỉnh cùng cả ông quản đội tây và các viên chức ta làm việc các sở cùng là bang-trưởng Khách, phố trưởng a, dân tộ, dân Trung-hoa, thổ, Mán trong bản tỉnh ra bờ sông để tiễn rất đông. Khi xe ô tô hai quan chủ tỉnh Roux và Lacordaire ra tới bến thì các nhà lính bồng súng chào, rồi kế đến các quan Tây Nam ra đón chào. Khi quan Lacordaire bước chân xuống thuyền thì tiếng pháo nổ lên thanh mức hơn nửa giờ mới dứt tiếng.

Quan Lacordaire là một ông quan có nhân từ độ-lượng; trọng nhiệm lính ta trong hai năm nay ngài rất nhiệt-thành về việc khai-mỏ các ỏ dân trong bản tỉnh, nào sửa sang trường học cùng là đường sá cầu cống cao nơi chỗ nào cũng được quang đãng sạch sẽ; nói tóm lại thì hết thảy các việc công-ích trong bản tỉnh trực đã nhờ tay ngài hết lòng đề-tạo cho. Ngài lại có từ-tâm thương yêu hết thảy các hạng dân trong bản tỉnh, và đối đãi với những các viên chức làm việc dưới quyền ngài rất là chu-tuất tử tế, ngài về qui-quốc ngài cuyến này thực hết thảy dân trong bản tỉnh ai cũng có lòng mến tiếc. Vậy xin kính chúc ngài vượt bể được mọi sự bình yên.

Ng-kế-Phong lai cảo

THÁI-BÌNH

Cuộc bóng làm phúc tại nhà hội quán Tập-tiện thái-bình. — Năm nay giới làm cơ-sản, thóc cao gạo kém dân thì đói khó, thậm chí ăn cả rau má là cái mà đói vẫn hoàn đói, rày vào khoảng tháng hoàng vi-tiếp, tình trạng lại ngặt nghèo qua, nên chi những người đói khó ở nhà quê kéo nhau lũ lượt lên tỉnh để ăn mày ăn xin nhiều lắm, trẻ già lớn bé, gầy gò nheo nhóc, coi thực thảm thương, ta được hưởng sự no ấm, trông thấy thế không ai nỡ ngảnh mặt làm thinh đi được.

Bởi vậy bản hội đứng ra thay mặt chư liệt quí trong hàng tỉnh để xin phép quan trên trong ba ngày là 23, 24 và 25 mai 1925, tức mồng 2 3, và 4 tháng tư nhuận để chớp bóng bán vé, được bao nhiêu tiền sẽ mang tình quan rồi phân phát cho kẻ khó đói.

Cuộc chớp bóng này, ông chủ Phán-đường, sẽ lưu tâm chọn tích rất hay, xuất hiện lắm về kỳ diệu, mới đặt thêm nhiều ngọn đèn điện sáng hơn trước nhiều, lại có cả quạt máy, mát mẻ lắm, xin mời các qui ông các qui bà mở lòng từ thiện quá bộ đến xem, trước là tiêu khiển một vài giờ, sau nữa làm phúc cứu giúp cho kẻ khó, thực là đồng tiền có nghĩa có nhân, bản hội lấy làm cảm khích lắm lắm.

Tập thiện hội kính bạch.

VIỆC LÀM PHÚC BỐC NHỮNG MỘ ẨM HỒN Ở GẦN CHÙA CHÂU-LONG

(Tiếp theo)

MM. Lê-văn-Phúc chủ nhà in 50 p; Ng-huy-Thuần, 60, hàng Giấy 2 p; Đặng-v-Vàng, hàng Bún 2 p. 50; Phúc-Hảo, 9, cầu Gỗ 5 p; Minh-lợi, 1 cầu Gỗ 1 p; Văn-Tường, 0 p. 50; Hoàng-Thinh, 46, thuốc Bắc 2 p; Hưng-Thịnh, 44, hàng Vải 1 p; Khánh-Thịnh, 35, hàng Vải 1 p; Bà thông Chánh làng Khương-hạ, 0 p. 50; Trần-lưu-Thừ, ấn-sát Lạng-sơn 5 p; Ông tư Chinh, tòa án hàng Tre 5 p; Bà Trường, Đồng-xuân 1 p; Bà Bùi-thị-Bích, hàng Cót 1 p; Ng-tiến-Sơn, 14, hàng Da 2 p; Vũ-v-Long, 10 hàng Vải 3 p; Đinh-v-Thoại, hàng Than 0 p. 50; Bà Ng-thị-Cả, 97 hàng Cỏ 1 p; Ng-v-Chiểu, Nam-trang 2 p; Số 96 quan Thánh 0 p. 50; Ng-huy-Dương, chef de rue Vermicelle 1 p; Trịnh-xuân-Nghĩa, lại cùng thêm 50 p; Bà Bông Ngõ-gạch trợ quyên 11 p. 50; Các cô đầu hàng Giấy 13 p; Cô đầu Quỳ Bạch-mai 1 p. 50; Cô đầu Ngân, Bạch-mai 1 p. 50;

VIỆC KINH-ĐÔ

Ngậm một đồng bảo mà chết hai mạng! — Vừa rồi ở xóm chợ Khoai phía tây, cách kinh-thành chừng 7, 8 kilomètres, có nhà kia có đứa trẻ con 8 tuổi, nhơn nó ngậm một đồng bảo rồi xo, một hồi thì vong mạng; người cha nó thấy con ngậm đồng bảo chơi tưởng lên mà chết, thì quyết không tin, vì bảo rằng nơi đồng bảo kẽn đề có đục gì mà giết người được, lại có ý trách người vợ hay cho con ăn thâm ăn chạ mà chết, chớ không phải đồng bảo, nên mới lấy đồng bảo bỏ vào mồm rồi trộn trạo một hồi rồi ruốt nước, là có ý quyết đồng bảo không có độc nên mới làm bạo gan như thế. Ngờ đâu nuốt nước vào khỏi cổ tử thì phát đau bụng rồi chết ngay. Ngậm một đồng bảo mà chết hai mạng nghe tật lạ làng quá. Nếu sở Y chính đem mổ tử-thi xẻ thì mới biết rõ cái nguyên do làm sao, vì rằng đồng bảo kẽm đã có chất đồng-lục cũng không làm người ta chết mau được như thế.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Mùa màng. — Mùa tháng 5 năm nay coi bộ xấu lắm, vì năng như đổ, mà trong mấy tháng nay không có được một cơn mưa nào, làm cho cây cỏ phải hư-ỏng nhiều. Người ta nước mùa năm nay mất đến quá nửa, còn như ngô đậu cũng hư hại nhiều lắm, ra đồng mà coi thì thấy bao nhiêu cây ngô đậu đều cháy khô cả, bông cũng vì nắng quá nên cũng chẳng hư hại nhiều. Cái cơ đói kém cũng đã thấy rồi, nên bây giờ các nhà ở nhà quê còn ít thóc lúa nào không dám bán ra nữa vì vậy nên nay gạo cứ kém mãi mà khó mua lắm, may nhờ được có gạo ở Saigon đem vào Nghệ-an bán nhiều thì cái giá cũng đỡ được ít nhiều.

VINH

Bắt được một đàng ăn sấp to. — Nguyên xưa nay việc vận tải rượu đi các tỷ về có một người ta trông nom đã lâu, mà bấy lâu sở tải rượu vẫn kêu mất, không sao đòi ra mối, vì gạo đi chuyển lại ba bốn nắc nên không truy tầm vào đâu, mà ông chủ xét ra cứ mỗi tương mất độ ba chai, đã mấy năm nay tính ra mất hàng mấy vạn chai rượu không làm sao bắt được kẻ thủ mưu ra việc ăn cắp này, sau ông chủ phải trình sở Liêm-phóng phái người vào tận nơi rình mò hàng xứa hàng giới mới tìm được mặt bọn phu xưa nay vẫn làm thói mau tra-tỷ, thì nghe đâu việc này can liên đến từ người xếp tải trở xuống dân cai, càng phu, thuyền can đến mấy chục người, đã bị tống giam đợi tòa xét xử.

Sắp sửa có điện-thoại. Hai nhà Bưu-điện ở Vinh và Bến-hủy nay đã thấy làm phòng điện-thoại cho công chúng dùng, hiện nay những cột giây điện thoại đã giăng vào tới Vinh đã lâu, duy chỉ còn đang mắc giây còn độ giảm chục kilomètres nữa thì tới nơi, chẳng bao lâu nữa bà con ở Trung-kỳ sẽ được tiện dụng nói chuyện với người ngoài Bắc vậy.

Phát hỏa. - Hồi 10 giờ sáng hôm thứ sáu vừa rồi, ở cổng Đệ-nhì có phát hỏa ở giữa nhà kia, may sao lại có nhiều người biết chạy đến nhảy ngay lên nóc nhà chữa được, chính hôm ấy gió nam lại to quá, nhưng may sao cái nhà cháy lại cách xa các nhà khác nên chỉ không bén sang được và mới có thể tắt chóng được không thì chưa biết hại đến đâu mà kể.

Tính ta ở vào chỗ hay nắng to gió dữ mà có phát hỏa mà khéo chữa thì hại to lắm, vì rằng trong thành-phố thì ít bỏ ao, mà các phố lại không cách có đủ khí-cụ cứu hỏa, nên hễ cháy là nguy lắm. Nay nhờ có máy nước thì chẳng đỡ lo, song còn mong rằng: một điều là thành phố sắm lấy «một cái xe auto tưới đường» để tưới từ trên Vinh xuống Bến-thủy, cho đỡ bụi bậm, và một đôi khi có hỏa hoạn thì xe lấy sẽ dùng để vào việc cứu cháy như là ở các thành-phố lớn ngoài Bắc vậy.

(Xem trang thứ tư).

LỜI CÁO-BẠCH

M. Paul Maron, quản-lý tạm thời về tài-sản của ông Mạc-đình-Tư, sinh thời làm nghề nhà in và bán sách, 136, Phố hàng Bông, Hà-nội, do tòa án Sơ thẩm Hà-nội, cử vào chức ấy theo như bản án văn ngày 8 Mai 1925, nay có lời tuyên-cáo để công chúng biết rằng, ông chủ-hiệu ấy lạ thế, nhưng công việc không thay đổi gì, vẫn buôn bán như trước.

Các nhà có nợ được đòi về, ai sin ấy, nên kíp đưa giấy má đến cho ông quản-lý tạm thời ở số 48, phố Gia-long.

Kính bạch

Paul MARON

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển. . . . 0$30

Tiền cước mỗi quyển . 0,12

Ai ở xa xin viết thư về cho

ông Bùi-xuân-Thanh

61 — 63, Rue du Colon — Hanoi

CÁO-BẠCH

Hiệu TỪ-ĐƯỜNG, ở đường Bờ-sông, gần Cầu-sắt, số nhà 28 (Quai Clémenceau) Hanoi.

Cho thuê xe ô-tô, chữa và làm bệ ngồi càng sơn lại, giá tính phải chăng

Lại có xe-lôn chở hành-khách đi Sơn-tây, Trung-hà.

Những giờ xe chạy như sau này:

Hà-nội đi Sơn-tây:	buổi sáng	6 giờ rưỡi,	đến Sơn-tây	8 giờ rưỡi
»	»	chưa 12 »	»	2 »
»	»	chiều 3 »	»	5 »
Sơn-tây về Hà-nội:	buổi sáng	6 giờ 15,	đến Hà-nội	8 giờ 15
»	»	10 »	»	12 »
»	»	chiều 2 »	»	4 »
Sơn-tây đi Trung-hà:	buổi sáng	7 giờ,	đến Trung-hà	8 giờ
»	»	10 » rưỡi,	»	11 » rưỡi
Trung-hà về Sơn-tây:	buổi sáng	9 giờ,	đến Sơn-tây	10 giờ
»	»	chưa 12 »	»	1 »

Xe đi rất chắc-chắn, không có điều gì trở-ngại, chỗ ngồi rộng-rãi.

Chủ-nhân: VŨ-TU-ĐƯỜNG cẩn-bạch.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Rượu bạc hà Ricqlès	Một lọ:	6 fr. 25
Rọo Pascall, đủ các thứ hôa quả	Một lọ:	6 fr. 50
Kem hạt rẻ ardèche	Một hộp:	4 fr. 00
Dầu ô li hạng tốt Guiot	Một lít:	12 fr. 00
Anis Pernod 40°	Một lít:	16 fr. 50
Damiani, rượu nho Cap Corse au quinquina	Một lít:	12 fr. 50
Nước chanh Royal Vichy	Một nửa chai:	2 fr. 25
Cassis Fournier	Một lít:	15 fr. 00
Rượu Rom Phénix	Một lít:	16 fr. 00

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ tư 20 Mai 1925

TIỆM LONG ĐẮC VU

(Sư tích Lý-công)

Sông thừa tướng cũng là mạng,
Dẫn cam phận bạc, dám thay lòng vàng.

Sự tích rất hay, và rất vui

Ban ngày thứ năm Mai 1925

Bản-hội xin có lời nói trước để liệt-quý chư-tôn biết rằng vì dương mùa hè nóng mực quá, vậy bản-hội định chỉ diễn ban ngày một buổi hôm nay nữa mà thôi, từ chủ nhật này trở đi việc diễn ban ngày, bản-hội hãy xin hoãn lại trong ít lâu để cho các bạn-hát nghỉ để luyện tập những vở chèo cải-lương mới soạn, nay mai sắp đem ra diễn. Bản-hội lại xin có lời trân trọng kính ta các quý-khách bay lâu nay vẫn có lòng luyến ái đến bản-hội xem rất đông trong những hôm có diễn hát ban ngày. Nhân hôm nay gặp ngày lễ Ascension, các ngài đều được nghỉ, vậy bản hội xin đem tích:

NGŨ LINH GIÁNG THẾ

(Hoí thứ II)

Diễn lại. Vậy xin các quý-khách hạ cố xem đông cho. Tích « Ngũ-linh giáng thế » (nói II) này là hồi Lương-xích-Long hồi trảo phục quốc rồi lên làm vua. Tích này có cảnh làm lễ tôn vương, lúc tôn Lương-xích-Long lên ngôi rồng có bộ nữ-nhạc ra múa hát. Lại có cảnh Lang-tâm kết toàn đến diện, trông rất là ngoạn mục. Cảnh quốc lễ bày rất nguy nga, tức làm lễ quốc tế có bạn bắt âm cư nhạc trong khi hành lễ.

Thực là một tích hát rất đặc biệt không mấy khi diễn được, xin liệt-quý chư-tôn hạ cố đến xem đông cho, dùng 1 giờ trưa thì khai diễn. Xin các ngài đến sớm cho.

Tối thứ năm 21 Mai 1925,

TRẬN CƯỜI THỨ HAI

Với chèo cải-lương soạn thành được hơn 30 điệu hát. Là màn diễn cũng được các quý-khách hạ cố đến xem rất đông, nhiều khi không đủ chỗ để các ngài ngồi. Xin các ngài hạ cố đến xem đông cho. Có bán vé trước từ tối thứ tư.

Hiệu kim-hoàn

昌 建

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chế-hiệu có bằng tốt nghiệp về nghề chạm chữ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại xem sửa, xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Uroformine

Giá 1$30 một hộp

TIN TRUNG-HOA

Ngày..... tháng..... trà-thị ở Vũ-di-sơn có lai-điện như sau này:

Năm nay về thứ thượng-đẳng hương trà bán không có mấy, là vì hiệu Sâm-Mậu đã giao tiền trước, định giá mua cả rồi, cho nên năm nay ở trà-trị chỉ phàn-nhiều bán những thứ nhị-đẳng trà.

Các ngài muốn biết thượng-đẳng hương-trà mỹ-vị, xin đến số 59, phố Hàng Ngang, Hanoi.

HỎI CÁC NHÀ MẮC BỆNH • XUYỄN, BỆNH HEN!

Ai mắc các bệnh ấy mà khó thở, mà đau tức, nên dùng thuốc Abyssinia Exibard bằng bột (REMÈDE D'ABYSSINIE EXIBARD en POUDRE) thì bệnh sẽ dứt ngay. Bệnh bột trong một cái điếu, hoặc trên một mảnh kim-khí mà đốt, rồi thở cái khói thuốc, thì lập-tức dứt ngay. Cứ thế mà xem, sẽ thấy kiến-hiệu là thường. Hết thuốc quốn Abyssinie Exibard (CIGARETTES D'ABYSSINIE EXIBARD) cũng hiệu-nghiệm lắm.

Trên cái hàng quốn chung quanh hộp thuốc có in đủ-hiệu sau này mới là thực hiệu:



Gởi bán lại { BLANC, Hanoi
MONTÈS, Hanoi

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người. bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

LÒ SỨ HAIPHONG

Rút xuống 250 đồng

Từ khi Công-ty lò sứ Haiphong của tôi gọi cổ-phần đến nay, được đồng-bào ta hoan-nghênh lắm. Các nhà nhiệt-thành với cái tiền-đồ công nghệ nước nhà; đem cái tài lực ra mà giúp đỡ và vào cổ phần đã đông lắm, song có nhiều ngài muốn vào, nhưng mà vì thấy số mỗi cổ phần định là 1.000$ thì nhiều quá, nên có bàn với tôi. Tôi đã suy nghĩ cân nhắc những điều ấy, lấy làm phải lẽ lắm và là một cái ý kiến thích hợp với cái trình-độ gọi vốn của hội ta ngày nay lắm. Vậy trước kia định gọi vốn là 20 vạn bạc, chia ra làm 200 cổ-phần, mỗi cổ-phần là 1.000$, thì nay tôi định lại như sau này:

Gọi vốn là 20 vạn bạc, chia ra làm 800 cổ-phần, mỗi cổ-phần là 250 $

Còn như hạn hội thì nay đổi làm 25 năm, nghĩa là cứ đến đúng 25 năm thì hãy giờ hoặc hội có muốn để lại hay là giải-tán, hay là cổ-đông nào có muốn rút cổ-phần ra mới được theo như lệ luật buôn bán, mà nếu đến hạn ấy, hội còn muốn hợp cổ buôn bán nữa, thì hãy giờ lại phải lập hội theo một hạn mới khác.

Có một điều nhiều ngài hiểu lầm trước thấy nói hạn hội là 50 năm, thì tưởng rằng cứ 50 năm thời mới tính toán chia lãi. Song không phải, thế là hội thì bao giờ cũng phải cứ mỗi cuối năm chia lãi một lần.

Nhân tiện tưởng nên nói thêm để các ngài rõ. Sự thâm-trước như vậy tôi cũng lấy làm phải lắm. Vì như thế thì chắc là sẽ hợp-thích cho số nhiều người nhiệt-thành với công-nghệ nước-nhà có thể vào được.

Nguyễn-văn-Lân

TOURANE

Trời nắng quá. — Không năm nào như năm nay, từ ra giêng đến giờ đã ngót bốn tháng trời, mà chỉ được đâu có vài trận mưa trong độ tháng hai, còn thì hết gió bấc đến nắng to, tuy mấy hôm trước chiều đến sẩm chớp ầm ầm, nhưng lác đác mấy hạt mưa dông chưa hề vớt đất.

Mấy hôm gần đây lại càng nắng dữ, 5 giờ sáng đã thấy bóng thái-dương chói lói, chiều 6 giờ trời còn đỏ ối một vùng; suốt ngày ánh nắng chang chang, nhất là trong khoảng từ 9 giờ sáng đến 2 giờ chiều thật là như nấu như nung, khát khao nồng nực. Nóng mà nóng một cách bực bội khiến cho người phát rức đau đầu, ê chề bại hoại, không còn muốn mó đến việc gì, bữa cơm trưa không tài nào ăn cho đủ no, vì ngồi vào ăn đã hình như ai bỏ vào lò mà đốt, nóng muốn chín cả người.

Bởi suốt ngày nóng nực như thế, nên từ 5 giờ rưỡi chiều sắp lên người ta lũ lượt kéo ra bãi bể, 8, 9 giờ đêm ở các ghế đá ngoài công-viên bãi bể còn chật những người, có nhà đem cả chiếu ra trải xuống cát mà nằm; ai nấy bình như không muốn trở về nữa.

Nắng đến nỗi cây khô cỏ cháy, nhìn những đám cỏ hai bên đường một ngày xanh tốt biết bao, mà nay cháy vàng vẫn rẻ, không còn sinh khí chút nào. Trông cảnh sắc thật là tiêu điều quá thể.

Nếu cứ như thế này mãi thì mùa tháng tám đến đây sẽ ra thế nào? đó là một điều rất lo sợ của nông-gia vậy.

T. L.

Lại về chốn cũ

Hiệu **LỢI-THÁI** *bán đồ vàng bạc cẩ lợi kính-cáo để quý-khách gần xa được biết nay bản-hiệu lại giọn về nhà cũ số 108, 110, phố hàng Bạc, Hanoi.*

Quý khách chiếu cố xin cứ gửi thư vào liền đặt về, bản-hiệu sẽ chiếu theo thời giá mà gửi hàng đến tận nơi.

Nếu ai mắc phải bệnh tinh « Lậu và giang-mai » dù lâu hay mới, dù nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục, nên lấy tốc tăng thuốc cần hiệu **TỪ-NGỌC-LIÊN**, n° 46 Rue Principale à Đáp-cầu, vì hiệu ấy là một nhà chuyên-trị bấu thuốc bệnh tinh đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen và mình tạ ở các nơi gửi lại.

Ở **Hà-nội** có gửi hiệu **Kim-đức-giang**, 13, phố hàng Bồ và ở **Nam hiệu Phương-nguyên** phố Paul-Bert làm đại-lý bán bộ.

TAM-TINH-Y-QUÁN

Phố hàng Dầu, số 35 - Nam-định

Hiệu Tam tinh có thầy thuốc xem mạch, biết thực hư bệnh nhiệt, trị bệnh biết hoàn-cấp bản cao hoàn tán cao đơn chữa bệnh cực tinh tế, chữa đủ các bệnh mọi lâu đã nguy đã trong, số sống phục còn chữa cũng được hồi sinh khỏi tử, người giàu có lấy phải giá, người nghèo cũng qua không tiền xin thuốc cứu cho. Chữa các bệnh như sau này: đàn ông mộng tinh, di tinh, hoạt tinh, tinh thần dương suy không đủ, đàn bà kinh nguyệt không điều, huyết ít, huyết đen, huyết hôi, huyết tích, khí hư sinh bạch đới, hòn sán hoặc kinh thấy gia liền miên sinh ra trầm cuồng không để hay có đi không nuôi, các chứng đầu bụng đau tức kinh hiếu, ho lao, hen, đàm suyễn, thổ huyết, khạc huyết, nục huyết, ho huyết, lị huyết, băng huyết, phòng thấp cổ chương, bất tọa bất bổ, phá thông, gia mỗi hộp hay là chai 1 đồng.

Đau mắt có lông cầm hay có lông mi bắn biết chỉ chữa nữa giờ thì khỏi mà mắt không có sẹo, mỗi mắt 1 đồng. Trẻ con cam kinh đàm suyễn là lị mỗi chai 1 bào.

Lâu về giang mai vân-biến chữa khỏi và giải độc không tốn tiền lại sinh dục như thường mỗi chai 1 đồng, thuỷ 5 bảo. Cao bổ ung thư thì mỗi lọ 5 bảo. Thuốc bổ sâm nhung song bổ hoàn đã trẻ trai gái đều dùng được cả mỗi hộp 1 đồng.

Thuốc chỉ ở phiên ngài nào ăn dùng đã lâu năng nhất không vội và đi lam. Tuyệt thư 2 tổng chỉ 1 đồng, chai cao 5 bảo, qui khách ở xa việc cho về hễ bệnh bản hiệu gửi thuốc đi mọi nơi cam kết hoàn giải ngân, ngài gửi mandat thước xin để như sau này: M. TRẦN-BÁ-SỬ chỉ TAM TÍNH-Y QUÁN à Nam định.

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Bougement, PARIS (IXe).

Nhà Bản-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90



C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

yếu đuối vàng vọt

GÂY MÔN

Thuốc SIROP de DESCHIENS có huyết bổ

Làm cho đưng tức máu mau, ấy là một vị thuốc nên dùng Lécithy-o-glycérophosphate de fer de Chaux et de Soude tinh bổ thần kinh, bổ não, bổ tủy sống. Các nhà thông tài thành Paris đều dùng nó. Bán nhiều tại Pasteur-DESCHIENS, 15 đường Pasteur-Suresnes và các nhà bán thuốc.



PHẤN SUDOL

Rôm sẩy là bởi các hạch trong da phát tiết mồ-hôi nhiều quá mà sinh ra. Rôm sẩy sinh ra ngứa ngáy, khó chịu nhất là ban đêm.

Cái cách chữa rôm sẩy, tiện diệu nhất, là bôi nước có phấn SALIBOR và rắc nhiều phấn

SUDOL, một gói giá **0$50**

Dùng hai thứ ấy để chịu ngay.

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

THUẬN-THÀNH

Bottier - Chapelier
7, Rue des Caisses, Hanoi

Kính trình quí-khách,

Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đa đẹp, gót cao-su Wood-Milne, đẩy giầy (lacet) bán buôn giá hạ, xin mời các ngài chiếu-cố.

NGUYỄN TIẾN-HÀN kính mời



Giá giầy ở ca-ta-lô sẽ ở cửa bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif ancien hạ nhiều

ENO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酗補

J. BLANC (*đệ nhất hạng bào-chế*)
Ông **L. BLANC** (*người nói-nghiệp*)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Mỗi ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晚午各啦每各啦沒嘴罷敢嘴利

Bán tại: Hiệu Bào chế **J. BLANC**
31 phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

HỎI CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ, nếu các ông đã dùng đủ các món thuốc rồi mà chưa khỏi thì nên mua thứ thuốc bôi **POMMADE ROYER**, dùng độ ngày lập tức mà chóng khỏi hẳn.

Phải hỏi tại hiệu bào chế DUPUY, 228, B^d Sébastopol à Paris hoặc ở Hanoi: nhà thuốc LAFON & LAGARDE.

祥和裕
YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS
48, Rue des Cantonnais, 48
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE n° 268

Bản-hiệu có bán nước nắm thơ nước mắm, bằng đủ các thứ tiền, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả bằng tư (bằng-bại) nhân tiền, nguyên, thanh, tạp, nâng, quế, nắm nắm có hàng Saigon nhãn Hanh, thơ mến mến.

Nay một số đi nắm mới tăng thêm, nhược đem nó nắm mua rộng khắp. Những hàng nắm bán buôn tăng tiền, nhà không bán lẻ nó không có nhiều gửi đi nắm tiền, có hàng nào nguyên không thể nắm được.

Qui-khách ở gần nắm đến bản-hiệu mua mua, nắm ở nơi thì gửi thơ về bản-hiệu nắm gửi nhanh rõ ràng-minh.

Kính bẩm

TỤ WO TSEONG

Agents à Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
9 Rue Tronchet, PARIS
19 et 23, Lombard Hill, LONDRES

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng da dầy, đau da dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

BỒ KIM-HOÀN
BIJOUX GOLDTUBÉ
Đang rồi lại bán lại 1 fr. một gam
1 fr. 75
Tiền cước



Các thứ nhẫn gọi là BAGUES SERTISSON trên này, thực là nhẫn đáng tiền. Có nhẫn hai chữ đầu tên, hoặc nhẫn có tên như « MARIE », « SUZANNE », « SOUVENIR », giá 1 fr. 75. Xin quý-khách kiểm rõ số cỡ rồi biên nhẫn mười mua. Bên nay các ngài mua một cái nhẫn, nếu các ngài không ưng ý, thì chuyển lên sang bản hiệu sẽ tiêu lại vé.

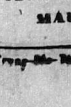
Các nhẫn chỉ bán nhẫn, chỉ các ngài lấy một miếng giấy bắt, khoan mọi cái lễ vào đấy tìm nhẫn. Bắt gửi mỗi cái mandat 2 fr. 20, đến hiệu

BIJOUX GOLDTUBÉ, Rayon E
224, Rue Saint Honoré, PARIS

thì chuyển tên cho các ngài ở nhẫn được có nhẫn và quyền Catalogue số vẽ không đi Nhé.

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi



Thay huyết sữa.

Trị bệnh mất máu, khi huyết sụp gầy, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rên phải, làm cho hay ho nội uống thuốc này rất ấy, vì có mất thơm không có lợm giọng bao giờ! Bắt thuốc này có hội-đồng của quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết
MÁU BỔ 1140



THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Thuốc DÉPURATIF SENSAL dùng để trị các bệnh ngoài da, thì giết kiến hiệu, giải bệnh giai thể nào cũng chữa khỏi, như bệnh giẫu các khớp xương, lên bã có tuổi mẫn lý tính nguyệt rồi mà sinh ra các chứng bệnh, giức đầu đau tim vì huyết sấu, đau thận, bóng gân, và bệnh trỹ.

Thuốc này cũng là một thứ tiêu độc rất tốt để trị những bệnh vì bệnh giang mai mà phá ra

Trước khi ăn cơm, mỗi bữa uống một thìa xup. Trẻ con không uống được thuốc nặng.

Mỗi lọ giá . . . . . **1$80.**

Hiệu bào chế CHASSAGNE *59, Phố Paul Bert, Hanoi*

KÍNH BIẾU CẢ HỘP

Các ngài xưa nay mua kính ở đâu cũng bán kính riêng, hộp riêng; nhưng nay bản hiệu lại có Đại-lý thêm một xiềng làm hộp alluminium ở Shanghai chất hộp kền nhẹ, chủ ý bản-hiệu muốn bán chiếu hàng để các ngài đều biết rằng thứ hộp ý mới chế ra thực là nhẹ nhàng. Vậy từ 1er Mai này trở đi các ngài mua một cái kính thì bản hiệu xin biếu riêng một cái hộp giá đáng 0$50.

Các ngài mua buôn xin tính giá riêng.

LY-SENG-BAO
42, Phố hàng Bồ, Hanoi
Cẩn bạch

CÁC NHÀ THẦU KHOÁN! CÁC NHÀ CHỦ MỚI
NÊN CẨN THẬN!!!
VỀ VIỆC KHÍ DỤNG MÒN MỎI ĐI.
NÊN MUA KHÍ DỤNG
S. A. C. M. TOÀN BẰNG **THÉP NGUYÊN**
CÓ THỂ DÙNG ĐẾN KHI MÒN HẾT MỚI THÔI
CÓ CHỮA SẴN NHIỀU — TIỆP ĐƯỢC THƯ GỘI MANG NGAY
CÓ CÁC KIỂU ĐỂ ĐẶT CÁC MÁY
Cung các nhà máy, nhà máy điện. Máy hạo có bộ dụng vệ rong sumps, v. v.
Ou ENTREPRISES de CONSTRUCTIONS MECANIQUES à HAIPHONG. Giấy nói: 6-48
Tên viết tắt: CAMESTAP.



CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC
MỘT TRIỆU
HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN
Muốn được một số tiền ấy, nên mua một chỉ vé
CRÉDIT NATIONAL 1920

Các mua vé thì giá 20 quan nên thì đồng làm 20 tháng mỗi tháng ba mươi quan. Hợp tiền lần đầu, tiền được ngay nội vé, rồng mình có quyền số-xem, bỏ vé vòng số thì được số tiền. Mình chỉ chịu mua đành đủ một kỳ, thật bắn như không ngại đến, mà đã được rồi số, lại được có quyền số-bán một cái vé rồi quy có sinh lợi-tức.

Vé Crédit National mỗi năm lãnh hội đồng mười rồi số là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre

1 lô. . . . . MỘT TRIỆU
1 lô. . . . . 500.000 quan
2 lô. . . . . 200.000 quan
3 lô. . . . . 100.000 quan
5 lô. . . . . 50.000 quan

Tiền rất số tiền tỷ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Đến số nhưng số được trong số gửi cho không mất tiền. Muốn đi xuất rồi số 5y thì gửi ngay 20 quan cho ông chánh quản lý cần nhà Banque de Change et de Crédit de Mandchérie, lại số 15 đường quan Thánh, Hanoi.

Vừa bán xe nay theo năm đến hết ngày 31 Mars 1920.

NGƯỜI MUA ĐƯỢC MỌI ĐIỀU CHẮC CHẮN

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn — Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬT

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

RESIDENCE SUPERIEURE AU TONKIN